

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/18/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

60/2018. (III. 8.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2016. december 2-án előterjesztett **panaszát** a 2018. március 8-án – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Terrorelhárítási Központ – főigazgatójához.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2016. november 24-én történt rendőri intézkedés (magánlakásból előállítás és annak körülményei, felvételkészítés), és kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs, szolgálati kutya) alkalmazása és annak módja, valamint a rendőri hangnem és bánásmód miatt 2016. december 2-án terjesztette elő panaszát a Terrorelhárítási Központhoz. A Terrorelhárítási Központ Jogi és Adminisztratív Igazgatósága 2017. január 11-én tájékoztatta a Testületet a panaszbeadványról, ami alapján a Testület 2017. január 18-án felhívta a panaszost, hogy nyilatkozzon: a Testület vagy a Terrorelhárítási Központ panaszeljárást választja. A panaszos 2017. január 26-án a Testület általi panaszeljárásról nyilatkozott, illetve 2017. február 6-án kiegészítette beadványát.

I.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

1) A panaszbeadvány és annak kiegészítése szerint 2016. november 24-én 6 órakor a panaszos arra ébredt, hogy villogó fények szűrődnek be az ablakon és hangszórón keresztül mondanak valamit, de nem értette, hogy mit. Azt hitte, hogy tűz van. Gyorsan felöltözött, kinyitotta a lakás ajtaját és látta, hogy a lépcsőház ajtaja is nyitva van. A kapu előtt pajzzsal és fegyverrel felszerelt, maszkos emberek voltak, akik lámpával a szemébe világítottak.

A panaszos közölte, hogy nincs nála semmi. Elindult lefelé és lekiabált: „mi ez a cirkusz, itt gyerekek is vannak.” Az emberek közöltek valamit, de a panaszos nem értette azt, majd azt mondta: „nem kell megfélemlíteni az embert, ha akarnak valamit, miért nem tudnak normálisan idejönni.”

Amikor a panaszos leért, 2 nő, 2 férfi és 2 maszkos személy körbevette. A nevét kérdezték és mondták, hogy házkutatást tartanak. A panaszos határozatot kért a házkutatásról, amire lefogták és mondták, hogy nyugodjon meg. A panaszos ezzel összefüggésben előadta, hogy nem tanúsított ellenállást, mindvégig együttműködött a hatósággal.

A rendőrök megkérdezték, kik vannak a lakásban, amire a panaszos azt válaszolta, hogy a fia és a felesége. Hatan beszéltek hozzá egyszerre, és a többszöri kérése ellenére sem mutattak „házkutatási parancsot”. A panaszos ki akart térni előlük, mert nyomasztotta, hogy körbeveszik, de a két kommandós lefogta a kezét és egy kocsni oldalához lökte. Hátrafeszítették a karját és megbilincseltek, utána földre lökték. A fejét pont egy tócsába nyomták, amire a panaszos megpróbálta felemelni, hogy levegőt kapjon, de ketten rátérdeltek a fejére, egy személy pedig a hátára. Ott kellett feküdni mintegy 10 percig, miközben végig rajta térdeltek.

Amikor a panaszos kifordította a fejét, hogy levegőt kapjon, az egyik rendőr a térdvédőjét nagy erővel a halántékához nyomta. Többször is mondta a panaszos, hogy „nem áll ellen, és szíves”, de annál jobban nyomták a fejét a vízbe. Közben egy nő is odament és azt mondta: „Ne visítson, mint egy hü...e ku...a! Legyen férfi!” A panaszos állítása szerint a kényszerítő eszköz alkalmazása előtt nem történt előzetes figyelmeztetés.

Amikor végre felállították a panaszost, beültették egy gépkocsiba. 2 percre betakarták egy takaróval, utána levették, és vitték a fiához.

A rendőrök megkérdezték, hogy van-e még valaki a lakásban, mert kutyával fogják átvizsgálni. A panaszos közölte, hogy kutyát ne vigyenek a lakásba, mert allergiás a kutyaszőrre. Ennek ellenére felvitték a kutyát.

Kétszer is mondta a panaszos, hogy nem mond semmit kamerába, mégis odavitték, és felvették a panaszos véleményét, azt, hogy jogtalan, amit csinálnak, nem tanúsított ellenállást és panasszal él.

A panaszost a rendőrök autóban tartották, ahol kereszthuzat volt. Mellette egy símaszkos személy ült egészen addig, amíg el nem indultak a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) ... Kerületi Rendőrkapitányságra. Vizes, sáros nadrág, egy póló és cipő volt a panaszoson, kabát nem, illetve igazolvány, kulcs, pénztárca, telefon nem volt nála.

A rendőrök a rendőrkapitányságra érve megmotozták, és levetkőztették (rabosították) a panaszost. Tájékoztatták arról, hogy szabálysértési feljelentéssel élnek vele szemben, mert ellenállt az intézkedésnek. A végén bejött a két maszkos személy is, és akartak adni egy papírt, hogy azt a panaszos töltsse ki és azt a Teve utcában majd leadhatja, ha panasszal akar élni. A panaszos viszont közölte, hogy nem tölt ki semmit és nem hajlandó semmit aláírni. A panaszost 7 óra 40 perctől 11 óra 50 percig tartották a rendőrség épületében.

A panaszos kifejezetten a Terrorelhárítási Központ rendőreinek magatartását sérelmezte a beadványban.

2) A rendőrség továbbította a panaszos orvosi vizsgálata során keletkezett orvosi dokumentumokat.

a) A kézzel kitöltött orvosi látlelet és vélemény szerint a panaszos 2016. november 24-én 15 óra 55 perckor érkezett saját lábán orvosi ellátásra. Elmondása szerint aznap ismeretlen személyek tetteleg bántalmazták, feje, háta, mindkét csuklója és orra sérült. Eszméletvesztése nem volt, durva neurológiai eltérés nem észlelhető.

b) A kórházi szakrendelő sebészeti által 2016. november 24-én kiállított ambuláns adatlapja szerint a panaszos 15 óra 55 perckor jelent meg az egészségügyi intézményben. Elmondta, hogy aznap tetteleg bántalmazták ismeretlen személyek, feje, háta, mindkét csuklója és orra sérült. Eszméletvesztése nem volt.

Az orron többszörös horzsolt sérülés, illetve suffusio látható. Durva neurológiai eltérés nem észlelhető. Mindkét csuklón bilincs nyomai, felületes körkörös horzsolt sebek láthatóak. Jobb oldalán a középső bordák felett kb. 4 cm-es, horzsolt csík látható. Egyéb testtájon külsérelmi nyom nem látható,

16 óra 5 perckor készült röntgenfelvétel a koponya, arckoponya, orrcsont, háti gerinc, mellkas és bordák törésének ellenőrzése céljából. A koponyaboltozati csontokon törés nem látható. Az orrcsont distalis harmadában repedésre gyanús vonal látszik. A koponya többi csontjain törés nem látható. Az arcüregekben kisméretű nyálkahártya duzzanat látszik. Fedettség nincs, folyadék nem látható. A homloküregek légtartók. A csigolyák traumás eltérés nem látható. A baloldali bordákon dislocatioval járó törés nem látható, a mellkas felvételen folyadék vagy PTX nem látható, A sinusok szabadok. A tüdőben a lateralis sinus felett keskeny harántkötet, Fleischner féle atelectasias csík látható. A tüdőmezők egyébként tiszták, a hilusok szabályosak.

A diagnózis: mellkas zúzódása, testi erővel elkövetett testi sértés, a mellkas hátsó falának egyéb felületes sérülései, az orr felületes sérülése, a fej egyéb részeinek zúzódása.

Az orvos kíméletet, borogatást, polcolást, fájdalomcsillapítót javasolt.

c) A kórház szakrendelő röntgen-ultrahang orvosának kiállított dokumentuma szerint a leletet 2016. november 24-én 16 óra 25 perckor állították ki, amikor is koponya, orrcsont, arckoponya, háti gerinc, háti-ágyéki gerinc átmenet, borda és mellkas felvételt készítettek.

A megállapítás az Állásfoglalás I. rész 2) a) pontjában ismertetett dokumentumban foglaltakkal azonos tartalmú.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrségi dokumentumok szerint a panaszossal szemben 2017. november 24-én a Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Műveleti Főosztály 3. Műveleti Osztály beosztottjai fogantatosították rendőri intézkedést.

2) A Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Műveleti Főosztály r. ezredes műveleti igazgató-helyettesének parancsnoki kivizsgálásról szóló jelentése az alábbiakat tartalmazza.

Az átfogó rendőri intézkedés alapja a panaszos fiának az elfogása és előállításra volt, a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda Felderítő Főosztály felkérésére, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 216. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés szerint minősülő, közösség tagja elleni erőszak előkészületének gyanúja miatt. A célszemély engedéllyel tart lakcímén 2 db 7,62 mm ürméretű, sport célú félautomata karabélyt, így a TEK igénybevétele szükséges és indokolt volt.

A célszemély lakhelyének körbezárását követően őt többször a „Rendőrség! A törvény nevében!” szavak előrebocsajtása mellett felszólították a lakás elhagyására a lakcímen tartózkodó egyéb, indifferens személyekkel együtt. Ennek során, 2017. november 24-én 6 óra 10 perckor megjelent a panaszos, aki a lépcsőn lefelé haladva elhaladt a felszólítást foganatosító rendőri csoportosítás mellett, felemelt kézzel, azonban eközben emelt hangon, agresszív stílusban kérte számon, miért vannak ott a rendőrök. Ezután szóban megkísérelték a parkoló hátsó része felé irányítani, hogy kivonják a lezárt műveleti terület legveszélyesebb, esetleges tűzzónájából. A célszemély az apját, a panaszost igen rövid idővel követve, szintén megjelent. A panaszos többször nem engedelmeskedett U. Zs. r. alezredes felszólításának, mely szerint jöjjön arrébb a veszélyes irányból, majd megkísérelte kezének vállára helyezésével minimális erőfeszítéssel biztonságos területre kísélni őt. A panaszos a r. alezredes kezét nagy erővel, agresszíven lelökte magáról. A r. alezredes többször felszólította jogellenes magatartásának abbahagyására, aki azonban azzal nem törődve szitkozódott és nem engedelmeskedett. Ezt követően a r. alezredes ismételt megkísérelte minimális erőfeszítéssel, jobb belátásra bírni, illetve biztonságos helyre terelni a panaszost, aki ennek passzívan, majd aktívan ellenszegült.

Ekkor ismételt felszólítás történt, amikor is már bilincs alkalmazását helyezték kilátásba, amennyiben nem engedelmeskedik. A r. alezredes ezt követően segítséget kért E. Sz. c. r. őrnagytól, és K. T. r. törzsszázlóstól. Hárman megkísérelték a panaszost egy parkoló autóhoz vezetni a bilincselése céljából, karjainak megfogásával, amire előzetesen ismételt felhívták a figyelmet. A panaszos ekkor ismételt passzívan, majd aktívan ellenállt (megkísérelt a rendőrökbe, azok felszerelésébe belekapaszkodva dulakodni).

Ismételt közölték vele, hogy ne tanúsítson ellenállást, mert meg fogják bilincselni. Ekkor a panaszos megkísérelte kitépni magát az intézkedő rendőrök kezéből, beléjük kapaszkodott, két kezét megpróbálta kitépni. Ekkor a rendőrök a tanult önvédelmi fogásokkal, hassal előre földre vitték egy füves területen. A földre vitelt követően ismételt megkísérelte magát kitépni, és felállni. A kezeit többszöri felszólításra sem volt hajlandó maga alól kiadni. Ekkor a c. r. őrnagy a tanult önvédelmi fogással megkísérelte orrának enyhe feszítésével kezeinek kiadására kényszeríteni a panaszost, miközben a r. alezredes és a r. törzsszázlós a bal, illetve jobb karját próbálta kihúzni. Ennek kezdetben eleget tett, úgy tűnt, eláll a további ellenállástól. A rendőrök a feszítésen lazítottak, a panaszos azonban ezt kihasználva, ismét aktívan próbált ellenállni, és felállni. A c. r. őrnagy testével a panaszos bal lapockájára nehezedett, annak hatására az ellenállása alábbhagyott. Ekkor az intézkedő rendőröknek a tanult önvédelmi fogásokkal sikerült kezeit hátra helyzetbe rakni, majd – mivel válla kötött volt, és hogy annak sérülését megelőzzék – két bilincs összekapcsolásával hátrabilincseltek. A helyszínen tartózkodó tárgyaló nő, egy r. százados próbálta megnyugtani a panaszost, akire azonban ez nem volt hatással. A bilincselést követően ruházatát átvizsgálták: a nála levő kulcsosomót a Nemzeti Nyomozó Iroda képviselőjének átadták, aki továbbította a helyszínen távolabb tartózkodó feleségnek.

Mivel a panaszos a két összekapcsolt bilincs hossza miatt folyamatosan megkísérelt testének első része felé nyúlni, ezért a továbbiakban egy bilincset alkalmaztak. Ezt követően a panaszost, őrzés mellett a fűtött szolgálati mikrobuszba ültették, és takaróval látták el. Intézkedés közben ő

folyamatosan szidalmazta a rendőröket, többek közt ezt mondta: „rosszabbak, mint a terroristák”, illetve „állampolgárokat terrorizálók”.

A panaszos a mikrobuszban ülve is folyamatosan szidalmazta a rendőröket, és az intézkedést. A messzebb álló r. százados tárgyalót meglátva pedig azt mondta: „mit magyaráz ez a szőke ku...a, hogy működjek együtt, majd ő működjön együtt, ha három arab ba...a egyszerre!”. Az őrzést a r. törzszakos és a c. r. őrnagy látták el; a c. r. őrnagy lövedékálló mellényén rögzített rádiókezelő a dulakodás során megsérült.

Az intézkedés befejezésekor a panaszos a Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Speciális Egészségügyi Főosztály helyszínen tartózkodó mentőápolójának az állapotára irányuló vizsgálatát megtagadta.

A panaszos a videofelvételen történő nyilatkoztatás során a kérdésekre megkísérelt kitérő, pontatlan választ adni. A felvételen látható orrának véraláfutásossága, ami nagy valószínűséggel a dulakodás közben keletkezhetett. A panaszra vonatkozó kérdésre igennel válaszolt, kitérő magyarázó mondatok kíséretében.

7 óra 40 perckor a panaszost a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányságra előállították, ahol további hivatalos eljárás foganatosítása végett egy r. őrnagy nő átvette őt a fentebb említett sérüléssel és panasszal, majd a fogdán elhelyezték. A panaszos a jogaira, a panasztételi jogára, és a sérülésére vonatkozó „Nyilatkozat-Tájékoztató-Igazolás” elnevezésű nyomtatvány átvételét, kitöltését megtagadta; annak tényét rendőrtanúk aláírásával a nyomtatványon rögzítették.

A panaszos ellen az intézkedő rendőrök a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 216. §-ának (1) bekezdése szerinti, a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése miatt feljelentést tettek

A helyszíni videofelvétel a fentieket alátámasztja, azonban maga a dulakodás nem látható rajta, mivel a célszemély a panaszos után, szinte egy időben jelent meg a lépcsőház ajtajában, így a dokumentálás az ő elfogására, bilincselésére fókuszált.

Az előadottak alapján a műveleti igazgató-helyettes a panaszos személyes meghallgatását nem tartotta szükségesnek. A rendőri intézkedést megvizsgálta, és megállapította, hogy a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 33. §-ának (2) bekezdés f) pontja alapján az előállítása alkalmazása jogszerű, szakszerű volt. A kényszerítő eszközök alkalmazása a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 38-39. §-ai, illetve a 41. § (1) bekezdés c) és d) pontjai, a (4) bekezdés, a (6) bekezdés aa) alpontja és a (7) bekezdés, továbbá az Rtv. 47. §-a és 48. §-ának b) és d) pontja (támadás megakadályozása és az ellenszegülés megtörése érdekében) alapján jogszerű és szakszerű volt. Az Rtv. 15. §-a alapján a panaszossal szembeni intézkedés arányos volt.

3) A Terrorelhárítási Központ továbbította a Testületnek a panaszolt rendőri intézkedés során készített felvételeket.

a) Az első, 37 másodperc terjedelmű felvételen látható és hallható, hogy a Terrorelhárítási Központ állományába tartozó, fegyveres rendőrök körbeveszik a házat, és rákiáltanak a panaszosra, hogy tegye fel a kezét, és menjen az autó felé. A panaszos hosszú nadrágban és egy rövid ujjú pólóban van. Több rendőr kíséri hátrafelé.

b) A második, 53 másodperc terjedelmű videofelvételen a panaszos már a földön fekszik, hátra bilincselte kézzel, rendőrök veszik körül, egy rendőr mellette térdel. Egy szőke, civil ruhás nő beszél a panaszoshoz: „semmi gond, kicsit túlpörgött, hirtelen jött ez most önnek.” A panaszos azt mondja: „felháborító”. A nő válaszol: „nem, egy picit túlpörögte ezt. Azt csinálja ilyenkor, amit mondanak, jó?”

Egy férfihang szól: „ellenállt a rendőri intézkedésnek, elő lesz állítva”. A panaszos válaszol neki: „nem álltam ellen, meg akartak ölni”. A rendőr közli: „de, ellenállt”.

Egy másik rendőr a panaszosra szól: „a lábát nyújtsa ki, mind a kettőt”. Egy másik rendőr ugyanezt kiabálja a panaszosnak. A panaszos kiabál: „jajj, ne nyomjon már!” A panaszoson nincs senki, csak körülötte állnak. A panaszos lábait kiegyenesítik.

Ezt követően a felvétel a házat mutatja, ahol a bejárati ajtó mellett két fegyveres készenlétben áll.

c) A harmadik, 1 perc 14 másodperc terjedelmű felvételen az látható, hogy a panaszos a szolgálati gépjárműben ül, rövid ujjú pólóban. Egy rendőr szól hozzá: „a Terrorelhárítási Központtól vagyunk. Hogy hívják magát?” Panaszos: „nem hallottam, magát hogy hívják.” A rendőr megismétli: „a Terrorelhárítási Központtól vagyok. Hogy hívják?” A panaszos megmondja a nevét. A rendőr megkérdezi, hogy a panaszos hol lakik, amire azt a választ adja: „ott, ahol vagyunk”. A rendőr megkérdezi, pontosan ez hol van. A panaszos visszakérdez: maga tudja?” A rendőr elmondja, hogy ő tudja, de „öntől kérdeztem, uram. Normálisan kérdeztem. Együttműködik velünk?” A panaszos megkérdezi: „miért kellene együttműködnöm? Azt sem tudom, miért tartóztatott le? Miért nyomtak a földre?” Egy másik rendőr is megkérdezi, hogy hol lakik a panaszos, amire végül elmondja a lakcímét. Ez a rendőr közli: „önnel szemben a Terrorelhárítási Központ intézkedett, mivel ellenállt a jogszzerű rendőri intézkedésnek, elő lesz állítva”. A panaszos visszakérdez: „milyen rendőri intézkedésnek?” A rendőr megkérdezi, hogy van-e panasza a panaszosnak, a panaszos a megismételt kérdésre elmondja, hogy van. A rendőr megkérdezi, egyéb hozzáfűznievalója van-e, amire a panaszos közli: „egy állampolgárt ilyen szépen elintéznek, azt sem tudják, miről van szó”. A rendőr harmadjára is megkérdezi, panasza van-e, amire a panaszos elmondja: „van”. Ezt követően becsukják a rendőrök a gépjármű ajtaját, és egyikük megjegyzi, hogy „ennyi”.

4) A Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Műveleti Főosztály III. Műveleti Osztály c. r. alezredes vezetőjének jelentése a parancsnoki kivizsgálásról szóló jelentésben foglaltakhoz (Állásfoglalás II. rész 2) pont) az alábbi többlet információt tartalmazza.

A jelentés szerint 2016. november 23-án 16 órakor ismertették az érintett műveleti állomány részére az előzetes eligazításon meghatározott feladat helyszínét, a végrehajtás módját (lassú átvizsgálás), a célszemély (a panaszos fia) fotóját és adatait, továbbá a vele egy lakcímre bejelentett panaszos, annak felesége, és másik fiuk adatait és fotóit.

A panaszos nagyobbik fia alaposan gyanúsítható a jelentésben említett, a Btk. 216. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés szerint minősülő, közösség tagja elleni erőszak vétsége előkészületének elkövetésével.

Az eligazítás során meghatározták a személyre leosztott feladatokat, a használandó védőfelszerelést (lövedékálló sisak, IV. fok. lövedékálló mellény, kiscsoport-műszaki részére megerősítve face shield-del, civil biztosítók számára III. fok. lövedékálló mellény, pi, rádió, rejtett kezelő), a fegyverzetet (pi-gpi), a Műveleti Igazgatóság 3 rádiócsatornát, a megindulási-készenléti helyeket, valamint azt, hogy a célszemély a nyilvántartás szerint két, 7,62 mm űrméretű, sportcélú félautomata karabéllyal

rendelkezik, azok kezelésében jártas. A célszemély továbbá köthető a Magyar Nemzeti Arcvonal nevű szervezethez.

18 óra 50 perckor az érintett objektumvédelmi állomány (6 fő, parancsnokuk: G. K. r. törzszászlós) részére ismertették a végrehajtandó részfeladat (utca zárások) módját, ütemezését, a használt rádiócsatornát. A célszemély nevét, fegyverzetét, kötődését, továbbá a vétlen személyek fotóit, adatait 2016. november 24-én 4 óra 10 perckor ismertették a laktanyából történt kiindulás előtt.

2016. november 2-én, az előzetesen meghatározottaknak megfelelően, a II. klt. megindulási helyet foglalt Budapest, ... kerület, R. úton 5 óra 15 perckor. 5 óra 30 perckor a szolgálati gépkocsiban, a felkérő Nemzeti Nyomozó iroda részéről jelenlévő Cs. Z. r. őrnaggyal és F. Cs. r. főhadnaggyal (TEK FIG) vezetési pontot alkottak, a Terrorelhárítási Központ Műveleti Központjával pedig a Műveleti Igazgatóság 16-os csatornán tartották a kapcsolatot. 5 óra 35 perckor a Nemzeti Nyomozó Iroda részéről a két fő nyomozót megerősítve a fenti címre vonatkozólag R. G. r. r. törzszászlós, és F. B. r. törzszászlós szolgálati gépkocsival állópontos figyelmet hajtottak végre, valamint intézkedtek az ingatlan kiskapujának, illetve lépcsőházának kulccsal történő megnyitásának biztosításáról.

5 óra 55 percre a II. klt. átvonult a részére meghatározott, a ... kerület, C. utcában levő készenlét helyére. 6 órakor az előzetes elgondolásnak megfelelően telepítették a mesterlővöket, műveleti belső zárast, valamint a végrehajtás helyszínére való tekintettel a H. utca érintett szakaszának lezárását rendelték el.

Az ingatlanhoz tartozó autókijárót egy szolgálati gépkocsival lezárták, a kiscsoport tagjai pedig fedezéket foglaltak a lépcsőház bejáratánál. A főerő (II. klt. parancsnoka, személykezelők, kutyavezető, műszaki beosztottak, tárgyalók) ezután települt a zárt parkoló biztonságos részére, gyalog - futva.

6 óra 4 perckor, többszöri hangos felszólítást címeztek a rendőrök a célszemély és a bent tartózkodó személyek felé, rendőri mivoltukat felfedték, illetve kényszerítő eszközök esetleges használatát kilátásba helyezték – az utcán parkoló szolgálati gépkocsin levő megkülönböztető fényjelzés működtetése mellett.

A felszólításra 6 óra 10 perckor megjelent a panaszos, aki a lépcsőn lefelé haladva elhaladt a felszólítást fogadó rendőri kiscsoport mellett, felemelt kézzel, azonban eközben emelt hangon, agresszív stílusban kérte számon, hogy miért vannak ott az intézkedő rendőrök. A kiscsoport a panaszost megkísérelte a parkoló hátsó része felé irányítani, hogy kivonják a lezárt műveleti terület legveszélyesebb, esetleges tűzzónájából. A panaszost igen rövid idővel követve megjelent a célszemély is, akit O. A. r. törzszászlós és A. G. r. törzszászlós testi kényszer alkalmazva hasra fektetett, kezét hátra bilincselte. Ruházatának átvizsgálása során nadrágjának jobb zsebéből előkerült egy kb. 6-8 cm pengéhszúságú, egy kézzel nyitható, fekete markolatú zsebkés. A kést átadták a Nemzeti Nyomozó Iroda helyszínén lévő munkatársának.

A panaszost még a célszemély megjelenése előtt F. B. r. törzszászlós megkísérelte a helyszín veszélyes részéről távolabb szólítani, kísélni, de annak nem engedelmeskedett. Ezt látva c. r. alezredes osztályvezető átvette a r. törzszászlóstól a panaszos kivonásáról történő intézkedést, mivel a r. törzszászlósnak biztosítási feladatot kellett ellátnia a végrehajtás során. Ezt követően a panaszos magatartása (passzív, majd aktív ellenállása, illetve az őrzése során tanúsított magatartása) és a rendőrök intézkedésének (testi kényszer, bilincs alkalmazása, tárgyaló magatartása) leírása, az orvosi vizsgálat panaszos általi megtagadása, előállításának körülményei megegyeznek a parancsnoki kivizsgálásról szóló jelentésben írtakkal.

A lakást, illetve annak tetőterét először átvizsgáló robottal, majd – a Művelti Központtal történt rádiós egyeztetést követően – szájkosárral ellátott szolgálati kutyával vizsgálták át, illetve a kiscsoport személyre nézve is átvizsgálást fogantatosított, annak során egyéb személyt nem találtak.

Az intézkedés befejezésekor a TEK Művelti Igazgatóság Speciális Egészségügyi Főosztály helyszínen tartózkodó mentőápolója a célszemélyt is megvizsgálta, aki az intézkedés során sérülést nem szenvedett.

Az átvizsgálást követően a helyszínt 7 órakor átadták Cs. Z. r. őrnagy részére (Nemzeti Nyomozó Iroda) további hivatalos eljárás végett. A jelentés további része a célszeméllyel kapcsolatos adatokat rögzít, annak ismertetésétől a Testület eltekintett.

5) A panaszos előállításának végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint 2016. november 24-én a Nemzeti Nyomozó Iroda Felderítő Főosztály felkérésére és a Terrorrelhárítási Központ utasítására bünygyi feladatot hajtott végre a Művelti Igazgatóság III. Művelti Osztály állománya. A rendelkezésre álló adatok szerint szükségessé vált a panaszossal azonos címen lakó fia előállítása és a lakcímen házkutatás megtartása. Ennek során a rendőrök megjelentek a társasháznál, ott a lakásba hangosan bekopogtattak, majd többszöri „Rendőrség! A törvény nevében felszólítom ... !” szavak hangos előrebocsátásával felszólították a lakásban tartózkodó célszemélyt és a lakásban tartózkodó többi személyt, hogy jöjjenek ki.

A többszöri felszólítás után a lakás ajtaja kinyílt és megjelent a panaszos, akit felszólítottak, hogy felemelt kézzel jöjjen le a lépcsőn. Ennek eleget tett, de már a lépcsőház bejáratához vezető lépcsőn lefelé jövet emelt hangon, erőszakos stílusban kérte számon a rendőrökön, hogy mit akarnak ott. Leért a lépcsőn, az épületből kijött, majd a parkoló felé irányították tovább a rendőrök, hogy a művelti terület legveszélyesebb része, a lakás ajtajából nyíló esetleges tűzzónából kivonják, a saját érdekében. Ennek során a többszöri szóbeli felszólításnak nem engedelmeskedett, továbbra is erőszakos módon, emelt hangon beszélt, szidalmazta a rendőröket, és amikor arrébb akarták vezetni, akkor az egyik rendőr kezét magáról nagy erővel ellökte. Ezt követően egy ott parkoló autó oldalához akarták állítani, hogy ott megbilincseljék. Közölték vele a bilincselés tényét, azonban megpróbálta magát a rendőrök kezéből kitépni. Ekkor testi kényszer alkalmazásával a földre fektették, azonban az intézkedésnek még ekkor is aktívan ellenállt, megpróbálta a kezeit a fogásból kirángatni, és felállni.

Ekkor rajta a tanult önvédelmi fogásokat alkalmazták. A panaszos ennek hatására jelezte, hogy nem tanúsít tovább ellenállást, ezért a rendőrök lazítottak a feszítésen. Ezt azonban azonnal ki akarta használni, kezeit nagy erővel igyekezett kitépni a fogásból, és fel akart állni.

Ekkor egy másik rendőr a testével ránehezedett a panaszos bal lapockájára, aminek következtében az ellenállása alábbhagyott, ekkor tudták őt hátra helyzetben megbilincselni. A bilincselést – a sérülés elkerülése érdekében – két bilincs összekapcsolásával oldották meg, mivel a vállízülete kötött volta ezt indokolta. Ezt követően a panaszost egy szolgálati gépkocsiba ültették, majd – az alacsony hőmérsékletre tekintettel – felsőtestére pokrócot terítettek és a jármű fűtését is üzemeltették a rendőrök. A Terrorrelhárítási Központ egészségügyi ellátója a bevett eljárási szabályok szerint meg akarta vizsgálni, azonban ezt határozottan elutasította.

A panaszos az intézkedéssel szembeni ellenállása során az egyik rendőr lövedékálló mellényén lévő rádiókezelőt lesodorta, ami miatt az meghibásodott.

A jelentés szerint 2016. november 24-én 6 óra 10 perckor a panaszost az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pontja alapján elfogták és előállították, a 47. § alapján testi kényszert, a 48. § b) és d) pontjai alapján (a támadás megakadályozása és az ellenszegülés megtörése érdekében) bilincset alkalmaztak. A

kényszerítő eszközök alkalmazására figyelmeztetés igen. A bilincset 6 óra 10 perctől 7 óra 40 percig alkalmazták a rendőrök a Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (1) bekezdés c) pontja, illetve a (6) bekezdés aa) pontja, illetve (7) bekezdése szerint, kezek hátra bilincselésével, fekvő testhelyzetben felhelyezve.

A rendőri intézkedés során a panaszosnak sérülése keletkezett (az orrán véraláfutás lett), anyagi kár nem keletkezett. Az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése alapján az előállított a hozzátartozójának kiértesítése a helyszínen megtörtént.

A rendőrök a panaszost a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányságra előállították, majd öt 7 óra 40 perckor további intézkedés megtétele céljából átadták. A panaszos ellen az általa elkövetett, jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése miatt feljelentést tettek a rendőrök.

6) A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az előállítás jogszerű és szakszerű, a kényszerítő eszközök alkalmazása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

7) A „Nyilatkozat - tájékoztató – igazolás” (a kényszerintézkedés alá vont személy jogairól és kötelezettségeiről történő tájékoztatás, nyilatkozat és igazolás) megnevezésű dokumentum szerint a panaszos tájékoztatást kapott jogairól és kötelezettségeiről, azok gyakorlásának módjáról. A vele szembeni intézkedés oka az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pontja, várható időtartama 8 óra. A panaszos a Terrorelhárítási Központ által 6 óra 10 perctől 7 óra 40 percig volt személyes szabadságában korlátozva. A panaszos a dokumentum átvételét, kitöltését megtagadta, azt nem írta alá. Ennek tényét két rendőrtanú aláírásával igazolta.

8) a) A Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Speciális Egészségügyi Főosztályának arra rendszeresített nyilatkozata szerint a panaszos 6 órakor a vele szemben fogatosított rendőri intézkedés kapcsán az egészségügyi állapotáról, sérüléseiről a nyilatkozattételt megtagadta.

b) A Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság Speciális Egészségügyi Főosztályának egészségügyi dokumentációs esetlapja szerint az orvos a panaszost megvizsgálta volna, de ő – tanúk előtt – vizsgálatot megtagadta, illetve a neki feltett kérdésekre nem nyilatkozott. A dokumentumot 2016. november 24-én 6 óra 51 perckor írták alá.

III.

A Testület a panaszbeadvány azon része tekintetében, hogy a rendőrök nem mutattak a házkutatás vonatkozásában dokumentumot, utal a hatáskörét megállapító, az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésére. Eszerint: az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést fogatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el. Ezen rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, azok közül is csak azok, amelyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján ugyanakkor kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek – a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A házkutatás a nyomozó hatóság által foganatosított nyomozati cselekmény volt, amit a rendőrség a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) rendelkezései alapján foganatosított. A házkutatás büntetőeljárás kényszerintézkedés, szabályait a Be. 149., illetve 158. §-a tartalmazza. A nyomozati cselekményekkel, így a házkutatással szemben is, a Be. 195. §-ának (1) bekezdése alapján lehetősége volt a panaszosnak a törvény es határidőn belül panaszt előterjeszteni.

A Testület – hatáskörének hiányára figyelemmel – nem vizsgálhatta érdemben a panaszos ingatlanában foganatosított házkutatás indokoltságát és jogszerűségét.

IV.

A Testület érdemben vizsgálta ugyanakkor a panaszos magánlakásban történő elfogását és előállítását, a rendőri létszámot, a kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs, szolgálati kutya) alkalmazását és annak körülményeit, a videofelvétel készítést, továbbá a rendőrök bánásmódját. **A panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikke szerinti személyi szabadsághoz való jogát, a VI. cikkében foglalt, a magán- és családi élet, otthon tisztelgetben tartásához való jogát, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként a Terrorelhárítási Központ munkatársainak a panaszos magánlakásában való intézkedési kötelezettségét vizsgálta.

A panaszbeadvány csak azt tartalmazza, hogy a rendőrök nagy erővel intézkedtek a panaszos ingatlanában.

A Testület a Terrorelhárítási Központtól kapott tájékoztatás alapján megállapította, hogy a panaszos lakásánál azért jelentek meg a rendőrök, mert nyomozó hatóság (Nemzeti nyomozó Iroda) felkérése alapján a panaszossal azonos lakcímen lakó nagykorú fiának elfogását és előállítását kellett foganatosítani, a Btk. 216. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés szerint minősülő, a közösség tagja elleni erőszakra irányuló előkészület elkövetésének gyanúja miatt.

a) Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését.

Az Rtv. 13. §-a szerint továbbá a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A fenti rendelkezéseket a Szolgálati Szabályzat 8. §-a az alábbiakkal egészíti ki. A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében.

A rendőrségi iratok alapján továbbá a Testület rámutat arra, hogy a Btk. XXI. Fejezetében, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekmények között szabályozza a közösség tagja elleni erőszak tényállását. A Btk. 216. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint azt követi el a büntetett, aki más valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása, így különösen fogyatékosága, nemi identitása, szexuális irányultsága miatt olyan, kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy az adott csoport tagjában riadalmat keltsen, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Súlyosabb a büntetési tétel abban az esetben, ha az elkövető mást valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoporthoz vagy a lakosság egyes csoportjaihoz tartozása vagy vélt tartozása, így különösen fogyatékosága, nemi identitása, szexuális irányultsága miatt bántalmaz, illetve erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön.

A Btk. tehát – az Alaptörvény XV. cikkének (2) bekezdésével összhangban [„Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”] – büntetni rendeli az olyan kihívóan közösségellenes vagy tetteges magatartásokat, amelyek kifejtésére azért kerül sor, mert a sértett valamilyen csoporthoz tartozik, vagy az elkövető legalább is ezt úgy véli. A bűncselekmény súlya miatt [a Btk. 216. §-ának (4) bekezdése alapján] a törvényhozó a bűncselekmény elkövetésére irányuló valamennyi előkészületi magatartást is büntetni rendeli.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a büntető hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szándékos bűncselekmény elkövetésének gyanújára hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki.

A Testület – hatáskörének hiányában – nem jogosult a rendőrség mint nyomozó hatóság döntését felülbírálni, ezért tényként fogadja el, hogy a panaszos fiával szemben fennállt egy bűncselekmény elkövetésének gyanúja (ez pedig jóval magasabb szintű valószínűséget jelent, mit amit a Testület megkövetel akkor, amikor a rendőrség oldalán jelentkező intézkedési kötelezettséget vizsgálja. A rendőrségi dokumentumok szerint tehát a bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt a rendőröknek (a közrend védelme érdekében) az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettségük keletkezett. **A Testület megállapítása szerint az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a fiával egy lakcímen lakó panaszos tisztességes eljárásához való joga.**

b) A rendőri intézkedést a panaszos ingatlanában foganatosították.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség a feladatának ellátása során [...] a magánlakás sérthetlenségéhez fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. X. Fejezetében, az értelmező rendelkezések között található a magánlakás fogalma. A 97. § (1) bekezdés c) pontja szerint magánlakás: a lakás (üdülő, nyaraló vagy a lakás céljára használt egyéb helyiség, létesítmény, tárgy), az ahhoz tartozó nem lakás céljára szolgáló helyiség, létesítmény, bekerített terület. Jelen esetben a panaszossal szembeni intézkedést nem a házon belül, hanem az udvaron foganatosították, ami a magánlakás fogalmába tartozik.

Az Rtv. 39. §-a rendelkezik a magánlakásban intézkedésről. Eszerint – az Rtv.-ben felsorolt kivételektől eltekintve – a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be.

A törvényhely (1) bekezdésének b) pontja szerinti egyik kivétel a bűncselekmény elkövetésének megakadályozása, megszakítása vagy büntetőeljárás terheltjének elfogása és előállítása céljából történő belépés. Ilyen esetekben a magánlakásba való belépés, illetve behatolás bebocsátás (hatósági határozat) nélkül történhet.

A panaszügyben a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy (a panaszos fiának) elfogása maga jogszerűvé tette a magánlakásnak minősülő helyen való intézkedést.

A Testület a rendőrség magánlakásba való belépését jogszerűnek, indokoltnak találta, ami által nem sérült a panaszosnak az Alaptörvény VI. cikkében biztosított otthon tiszteletben tartásához fűződő joga.

2) A Testület vizsgálta a panaszos elfogását, azt követő előállítását, azonban kizárólag annak jogszerűsége és indokoltsága, valamint arányossága tekintetében.

Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése taxatív felsorolja az elfogás, illetve az előállítás okait. Valamennyi rendőrségi dokumentum szerint az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pont I. fordulata alapján történt a személyi szabadságot korlátozó intézkedés foganatosítása. Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja.

a) Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének f) pont I. fordulata szerinti esetben az előállítás csak lehetőség a rendőr számára amennyiben három együttes feltétel fennáll: egy jogszerűtlen magatartás, ami felveti a szabálysértés gyanúját, meghatározott személyhez célzott rendőri felszólítás ezen magatartás abbahagyására és ennek a jogsértő magatartásnak a továbbfolytatása a felszólítást követően. Bármely feltétel hiánya az előállítás jogszerűtlenségének megállapítását vonja maga után.

A Testület a megjelölt előállítási okra figyelemmel elsőként azt vizsgálta, hogy a konkrét helyzetben felmerült-e valamely szabálysértés elkövetésének olyan szintű gyanúja, amely folytatása esetén elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra.

Az előállítást megalapozó szabálysértésként a rendőrség a Szabs. tv. 216. §-a szerinti jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértést jelölte meg. A hivatkozott törvényhely szerint az követi el a szabálysértést, aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik.

Az Rtv. 19. §-a kimondja, hogy a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az Rtv.-ben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

A megjelölt szabálysértési tényállás megvalósulásához tehát – figyelemmel az Rtv. 19. §-ára – egyrészt szükséges egy rendőri intézkedés, amely nem nyilvánvalóan jogszerűtlen, másrészt az, hogy ezzel az intézkedéssel szemben valaki ellenszegülést tanúsítson. Az ellenszegülés megállapításához a Testület álláspontja szerint vagy aktív, tevőleges, az intézkedés céljának ellenszegülő – de a rendőr

személyét fizikailag nem támadó – magatartás szükséges, vagy egy intézkedés végrehajtását gátló passzív magatartás, szándékos nem cselekvés.

Számba véve az előállítás jogalapja és a felhívott Szabs. tv. 216. § szerinti szabálysértési tényállás kapcsán a Testület által fentebb rögzített általános követelményeket, a panaszos előállítása akkor minősül jogszerűnek, ha – egy nem nyilvánvalóan jogszerűtlen rendőri intézkedéssel szemben ellenszegülést tanúsított, – az eljáró rendőrök felszólították ezen ellenszegülő magatartás abbahagyására, – azonban a panaszos ezt figyelmen kívül hagyva az intézkedéssel szembeni ellenállását fenntartotta.

Mivel a panaszos ingatlanában történt rendőri intézkedéssel kapcsolatban a Testület az előzőekben megállapította, hogy arra jogszerűen került sor, a Testület megállapította, hogy egy nem nyilvánvalóan jogszerűtlen rendőri intézkedés zajlott a célszemély elfogása érdekében.

A rendőrség által rendelkezésre bocsátott videofelvételeken csak az látható és hallható, hogy körbeveszik a házat, és felszólítják a panaszost, hogy tegye fel a kezét, és menjen az autó felé. Ezt követően a panaszos már a földön fekszik, megbilincselte kézzel. A Testület ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján elfogadta a rendőrség álláspontját abban a tekintetben, hogy a panaszos a házból való kijövele során a rendőrök többszöri, a lezárt terület (és egyben legveszélyesebb, rész, az ún. tűzzóna) mielőbbi elhagyására irányuló felszólításának nem tett eleget, majd aktív és folyamatosan ellenálló magatartást tanúsított. Ez a panaszosi viselkedés a kért rendőri intézkedés, azaz a lezárt terület elhagyásával ellentétes magatartást jelentett, amely ellenszegülésként értelmezendő: a panaszos az Rtv. 19. §-ában szabályozott állampolgári kötelezettségének nem tett eleget. A panaszos továbbá még megbilincselte állapotában is folytatta az ellenszegülő magatartást (a harmadik felvételen látható, hogyan kötekedik a rendőrökkel, amikor az adatait és a panasztételt illetően kérdezik).

A fentiek alapján a Testület úgy döntött: az elfogás, illetve előállítás mindhárom feltétele megvalósult. **A Testület álláspontja szerint a panaszos elfogása és előállítása jogszerűen, és indokoltan történt, a rendőrség személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát jogszerűen korlátozta.**

b) Tekintettel arra, hogy az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdésében meghatározott előállítási okok nem kötelező jelleggel írják elő az előállítást, hanem mérlegelési jogot engednek az intézkedő rendőrnek, a Testület vizsgálta a fentebb már idézett, az Rtv. 15. §-a szerinti arányosság követelményének megvalósulását (a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával). Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Az arányosság megítélésakor a Testület azt vette figyelembe, hogy volt-e az előállításnak olyan célja, amely csak a szabadság korlátozásával volt elérhető. A konkrét esetben tehát azt kellett vizsgálni, hogy az adott körülmények között szükség volt-e a panaszos előállítására annak érdekében, hogy a rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülését megtörjék és a szabálysértési eljárás lefolytatását is megkezdhessék.

Erre a kérdésre a Testület egyértelműen igennel felelt. A panaszos ellenszegülését, a szabálysértés továbbfolytatását más módon nem lehetett megtörni, és nem lehetett másként megakadályozni, mint az előállítás foganatosításával. Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint adott helyen, adott időben nem állt a rendőrség rendelkezésére más, kevésbé jogkorlátozó eszköz az elérni kívánt cél realizálása érdekében, mint az előállítás végrehajtása, ezért álláspontja szerint az előállítás az Rtv. arányossági követelményének is megfelelt, így az ezen okból sem sértette a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát.

3) A kényszerítő eszközök alkalmazása tekintetében a Testület elsőként a testi kényszer jogszerűségét és indokoltságát vizsgálta.

A panaszbeadvány szerint a panaszos egyáltalán nem tanúsított ellenállást, mindvégig együttműködött, csak ki akart térni a rendőrök elől, amikor is ketten lefogták a kezét és egy kocsni oldalához lökte. Hátrafesztették a karját, megbilincseltek, a földre lökték, a fejét a sárba nyomták, majd ketten a fejére, egy személy pedig a hátára térdelt.

A testi kényszerrel az Rtv. 47. §-a az alábbiak szerint rendelkezik: a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat.

A Szolgálati Szabályzat 40. §-ának (1) bekezdése értelmében a megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőfelfejtással alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.

A rendőrségi iratok szerint, amikor a panaszos megjelent a rendőrök előtt, először csak verbálisan volt agresszív, majd, amikor szóban megkísérelték elterelni a lezárt műveleti terület legveszélyesebb részéből, már nem tett eleget a felszólításoknak. A c. r. alezredes először csak felszólította, hogy hagyja el a veszélyzónát, majd kezét a panaszos vállára helyezve, minimális erőfelfejtással biztonságos területre akarta őt kísérni. A panaszos ekkor vált fizikálisan is agresszívvá: lelökte a rendőr kezét, magáról, a r. alezredes többször felszólította jogellenes magatartásának abbahagyására, eredménytelenül, ezt követően – bilincs alkalmazásának kilátásba helyezésével – történt a felszólítás, majd két további rendőrrel az autóhoz akarták vezetni karjainak megfogásával. A panaszos ismételt passzívan, majd aktívan ellenállt: a rendőrökbe, azok felszerelésébe belekapaszkodva dulakodni kezdett. A későbbiekben testi kényszerrel a bilincselés érdekében alkalmazták a rendőrök.

A Testület továbbá a panasz ezen része tekintetében is hivatkozik az arányosság követelményére (Rtv. 15. §).

Jelen esetben a Testület elfogadta azt az érvelést, miszerint a panaszos folyamatosan nem tett eleget a többszöri rendőri felszólításoknak. **A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján úgy ítélte meg, hogy a testi kényszer alkalmazása jogszerű, indokolt és az elérni kívánt céllal arányos volt. A kényszerítő eszköz alkalmazásával nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga.**

A Testület ugyanakkor felhívja a panaszos figyelmét – a Testület hatáskörére irányadó, az Rtv. 92. §-ának ismételt felhívása mellett –, hogy amennyiben a panaszos hivatali bűncselekmény miatt feljelentést kíván tenni, úgy azt a Be. rendelkezései szerint jogosult az elévülési időn belül megtenni.

4) Az Rtv. 48. §-a tartalmazza a bilincs alkalmazásának lehetséges indokait. Eszerint: a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy önkárosításának megakadályozására, támadásának megakadályozására, szökésének megakadályozására vagy ellenszegülésének megtörésére.

A bilincselés szabályait a Szolgálati Szabályzat 41. §-a részletezi, annak (1) bekezdése példálózó jelleggel felsorolja a bilincs alkalmazásának esetköreit: a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető, b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja, c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem

akadályozható meg, d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg, e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget, f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.

Ugyanezen jogszabályhely (6) bekezdése szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a) a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha aa) a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet a rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől. A (7) bekezdés szerint továbbá a rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, falnak vagy más tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartása vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

A panaszos állítása szerint mindvégig együttműködő volt. Ezzel szemben a rendőrségi dokumentumok ennek ellenkezőjéről számolnak be: passzív, majd aktív ellenállást tanúsított a többszöri felszólítások ellenére. Amikor a panaszos megkísérelte kitépni magát az intézkedő rendőrök kezéből, beléjük kapaszkodott, a rendőrök (a tanult önvédelmi fogásokkal) hassal előre földre vitték, de még akkor is megkísérelte magát kitépni, és felállni. A kezeit pedig többszöri felszólításra sem volt hajlandó maga alól kiadni. Végül hátra helyzetben bilincselték meg.

A rendőrök a panaszos esetében a bilincselésnek két okát jelölték meg: az Rtv. 48. §-ának b) és d) pontját. A hivatkozott törvény helyek szerint a támadás megakadályozására, illetve ellenszegülésének megtörésére alkalmazták a rendőrök a kényszerítő eszközt.

A Testület a rendőrség állítását tartja valószínűnek, ami miatt megállapítja: a panaszos passzív ellenállása aktív ellenállásba ment át, aminek megtörésére a testi kényszer nem bizonyult elegendőnek. A körülmények alapján (a rendőr kezét magáról lelökte, kivonta a kezeit a rendőrök fogásából) következtetni lehetett a panaszos esetleges támadó magatartására, illetve az szükségesnek mutatkozott az ellenszegülés megtörése érdekében, a kevésbé jogkorlátozó testi kényszer nem bizonyult elegendőnek. Ezekre figyelemmel a hátra helyzetben bilincselés is arányosnak tekinthető, továbbá az is, hogy földre vitelt követően helyezték fel kezeire a bilincset.

A fenti adatok, jogszabályi rendelkezések és az ebből levont következtetések alapján a Testület álláspontja szerint a panaszossal szemben alkalmazott bilincselés jogszerű, indokolt és arányos volt, amely nem sértette az emberi méltósághoz való jogát.

A Testület felhívja egyúttal a rendőrség figyelmét, hogy az elsődleges jelentésben hivatkozott jogszabályhely, a Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (1) bekezdés c) pontja helyett (tekintettel arra, hogy nem a panaszos, hanem a fia elfogását rendelték el bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja) a d) pont lett volna (akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg). Tekintettel arra, hogy ez az elírás a panaszos oldalán nem jelentkezett, a Testület azzal összefüggésben nem állapított meg jogsérelmet.

5) A panaszbeadvány szerint a kényszerítő eszközök alkalmazását nem előzte meg figyelmeztetés.

A rendőrségi dokumentumok ezzel ellentétben egyöntetűen arról számoltak be, hogy mind a testi kényszer, mind a bilincs alkalmazása előtt többszöri felszólítás történt, hogy kényszerítő eszközt fognak alkalmazni, ha a panaszos ellenáll.

Az Rtv. 61. §-ának (1) bekezdése szerint a kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet – ha az eset körülményei lehetővé teszik – előzetesen figyelmeztetni kell.

A Testület a fenti okfejtéseket folytatva, elfogadva a rendőrség álláspontját, úgy foglalt állást, hogy a törvényi figyelmeztetések a panaszos irányában elhangzottak. A rendőrség részéről nem történt mulasztás, ezáltal nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

6) A panaszos a sérüléseit kifejezetten nem kifogásolta, de a Testület az alábbi megjegyzéseket teszi.

Az orvosi dokumentumok szerint a panaszosnak az orrán, a csuklóján és a jobb oldalán, a középső bordák felett sérülései keletkeztek. Az orra véraláfutásosságáról a Terrorrelhárítási Központ is beszámolt, illetve arról is, hogy az egészségügyi ellátást a panaszos megtagadta. A többi sérülésről elmondható, hogy nagy valószínűséggel a bilincselés során keletkeztek. A rendőrségi gyakorlatban tipikusnak mondhatók a bilincseléssel járó, hámphorzosolós sérülések.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőrség a feladatának ellátása során – egyebek mellett – testi épséghez fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja, míg a (2) bekezdés szerint a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

A Testület a rendelkezésre álló, okirati bizonyítékok alapján megállapítja, hogy a rendőrség megkísérelt eleget tenni az orvosi ellátás biztosítására irányuló kötelezettségének – az a panaszos elutasítása miatt maradt el –, továbbá sérülései a kényszerítő eszközök alkalmazása során tipikusnak mondható sérülések. A fentiek alapján nem sérült a panaszos testi épséghez, illetve a tisztességes eljáráshoz való joga.

7) A panaszos sérelmezte, hogy akarata ellenére (mert allergiás az állatszörre) szolgálati kutyát vittek a rendőrök a házba.

A rendőrségi dokumentumok tartalmazzák azt, hogy a célszemély elfogását követően a lakást, illetve annak tetőterét először átvizsgáló robottal, majd – a Műveleti Központtal történt rádiós egyeztetést követően – szájkosárral ellátott szolgálati kutyával vizsgálták át.

Az Rtv. 50. §-a tartalmazza a szolgálati kutya alkalmazására vonatkozó szabályokat. Az (1) bekezdése határozza meg, mely esetekben lehet a szájkosárral ellátott szolgálati kutyát – pórázon vagy anélkül – kényszerítő eszközként alkalmazni (amennyiben a testi kényszer alkalmazásának feltételei fennállnak).

A Testület úgy ítélte meg, hogy a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy elfogását követően bűnüldözési érdekből alkalmazott a rendőrség szolgálati kutyát a helyiségek átvizsgálásához. Jelen esetben az állampolgár egészséghez fűződő joga és a közérdek (a közrend védelmi cél) ütközött egymással, amelyek közül a Testület úgy ítélte meg, hogy a bűnüldözési érdek volt a számottevőbb. **A fentiek alapján a szolgálati kutya alkalmazása nem sértette a panaszos egészséghez való alapjogát.**

8) A panaszos sérelmezte, hogy a helyszínen sok rendőr intézkedett, volt olyan, hogy egyszerre hatan beszéltek hozzá.

A Testület a helyszínen megjelenő rendőrök számát a panaszügyekben abból a szempontból vizsgálja, hogy megfelel-e az arányos fellépés követelményének. Az Rtv. 15. §-a értelmében a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

Jelen ügyben a dokumentumok szerint a rendőrök igen nagy létszámban jelentek meg a helyszínen: a Terrorelhárítási Központ és a Nemzeti Nyomozó Iroda munkatársai összesen 29 főt számláltak (ezek között közalkalmazottak is voltak). A jelentések tartalmazzák azt is, hogy a célszemély (a panaszos fia) fegyverekkel rendelkezik, a fegyverkezelésben jártas, illetve a személye a Magyar Nemzeti Arcvonal nevű szervezethez kapcsolódik.

A Testület hangsúlyozza azt, hogy az említett körülmények (a célszemély fegyverzete, kötődése, továbbá az, hogy az intézkedés alá vont ingatlanban több személy jelenléte volt valószínűsíthető, akiről nem lehetett tudni, hogy a rendőri intézkedés során közreműködők lesznek-e) miatt a rendőrség által a helyszínen megjelent rendőri létszámot önmagában nem kívánja minősíteni. Tekintettel arra, hogy az Állásfoglalás IV. rész 1) pontjában kifejtettek miatt a helyszínre irányított, csoportosított rendőri erők egy bűncselekmény elkövetőjének elfogására, illetve nyomozati cselekményre irányultak, a Testület úgy értékeli, hogy ez egyértelműen krimináltaktikai kérdés volt.

A Testület kizárólag azt jogosult vizsgálni, hogy a panaszossal szemben hány rendőr intézkedett. Először egy r. törzsszázalós volt az, aki a panaszost felszólította, hogy a lezárt területről menjen ki. Ezt követően a Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóság III. Műveleti Osztály r. alezredes vezetője volt az, aki többszöri felszólítást intézett a panaszos felé, majd testi kényszer (eltolást) alkalmazott vele szemben. A panaszos agresszív viselkedése miatt ezt követően további két rendőr intézkedett vele szemben, és a kényszerítő eszközök alkalmazásában már 3 fő rendőr vett részt. A videofelvételen az látható, hogy a panaszost több (kb. négy rendőr és a tárgyaló) vette körül a földre kerülését követően. **A Testület – elfogadva a rendőrség álláspontját, nevezetesen, hogy a panaszos szinte kezdettől passzív, majd aktív ellenszegülést tanúsított, továbbá a panaszos testi adottságai miatt – nem találta eltúlzottnak a vele szemben fellépő rendőrök létszámát, álláspontja szerint az arányosság követelménye sem sérült, ezáltal nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

9) A panaszos panaszolta, hogy a rendőrök kamerába mondatták vele mondandóját.

A rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok között van egy rövid felvétel, amelyen a panaszost nyilatkoztatják adatairól, illetve arról, hogy kíván-e panaszt tenni.

Az Rtv. 42. §-ának (1) bekezdése biztosítja a rendőrség számára azt a lehetőséget, hogy a célhoz kötöttség elvét tiszteletben tartva felvételt készítsen „a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről”. A hivatkozott törvényhely (6) bekezdése ad eligazítást abban a kérdésben, hogy mely törvényes célokra használhatóak fel a rendőrségi felvételek: az csak a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény, szabálysértés vagy a közlekedés szabályainak megsértése miatt indult büntető-, szabálysértési vagy más hatósági eljárás során, körözött személy vagy tárgy azonosítása vagy a rendőri intézkedés jogszerűségének közigazgatási eljárásban történő vizsgálata céljából, illetve az érintett személy jogainak gyakorlása érdekében használható fel. Az Rtv. említett rendelkezése a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben egyaránt lehetővé teszi felvételek készítését a rendőrség számára. (A Testület megjegyzi, hogy az események rekonstruálhatósága – a felvételkedészítés legitim céloknak megfelelő alkalmazása esetén – ugyanúgy szolgálja az intézkedés alá vont személy, mint a rend fenntartóinak érdekét, hiszen egy-egy ilyen felvétel a rendőrség esetleges jogellenes cselekményeit éppen úgy tanúsítja, mint az állampolgárét.)

A Testület álláspontja szerint az említett felvételek megfeleltek az Rtv. 42. §-ában meghatározott előírásoknak, azokat az intézkedő rendőrök a panaszjáráshoz mellékeltek a bizonyítás érdekében. **A Testület megítélése szerint a rendőrség jogszerűen készített fényképfelvételt a panaszolt rendőri intézkedésről, azzal nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapvető joga.**

10) A panaszos állítása szerint egy rendőr nő azt mondta neki, amikor már a földön feküdt, hogy „ne visítson, mint egy hü...e ku...va! Legyen férfi!”. A beadvány szerint a fejét a sárba nyomták. Sérelmezte továbbá azt is, hogy amikor beültették a szolgálati gépkocsiba, takarót tettek rá két percre, majd levették róla. A gépkocsiban keresztvázat volt, rajta pedig felülről csak póló volt, kabát nem.

a) A rendőrségi felvételen az említett mondat nem hallható a tárgyaló tiszt szájából, ellenben a feje mellett guggol és próbálja nyugtatni („semmi gond, kicsit túlpörgött, hirtelen jött ez most önnek”), illetve közli vele, hogy „azt csinálja ilyenkor, amit mondanak”. A jelentésben továbbá az szerepel, hogy pont a panaszos volt az, aki a rendőr nő felé becsmérőló mondatot tett.

A Testület a panasz ezen részével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára: a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangneme.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekén túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

b) A rendőrségi iratok szerint a panaszos passzív, majd aktív ellenállást tanúsított, ezért kényszerítő eszközt (testi kényszer, bilincs) alkalmaztak vele szemben, és őt több rendőr a földre vitte. A rendelkezésre bocsátott felvételek közül a másodikon a panaszos a földön fekszik, hogy a talaj minősége milyen (valóban sár volt-e), a megvilágítási és fényviszonyok miatt nem látható. A rendőrségi iratok szerint a panaszost füves területen vitték a földre.

A Testület ezen panaszrész tekintetében a rendőri bánásmód vonatkozásában úgyszintén az Rtv. fentebb említett 2. §-ára, illetve az Etikai Kódex említett mondataira hivatkozik. A Testület

ugyanakkor utal az Állásfoglalás IV. rész 3)-4) pontjaiban tett megállapításaira: a testi kényszer, majd a bilincselés módja – a földre vitel – jogszerűen és indokoltan történt.

c) A rendőrségi adatok szerint a panaszost fűtött szolgálati gépkocsiba (mikrobuszba) ültették, felsőtestére takarót helyeztek. A rendőrségi videofelvételen a panaszos egy pólóban ül a gépkocsiban.

A panasz ezen része tekintetében a többször hivatkozott Rtv. 2. §-ának (1) bekezdésén túl irányadó a 18. § (2) bekezdése: a rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról.

A Testület a rendelkezésére bocsátott bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a rendőri hangnem, illetve bánásmód kérdésében, úgyszintén az előállítás során a gépkocsiban való hőmérsékletre vonatkozó körülmény tekintetében, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

V.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett a panaszolt esetben, annak során a panaszossal szembeni kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs) alkalmazása jogszerű, indokolt és arányos volt, továbbá a panaszos ingatlanában a szolgálati kutya alkalmazása is jogszerűen történt, nem sértették a panaszos emberi méltósághoz, illetve egészséghez való jogát. A panaszos elfogása és azt követő előállítása jogszerű, indokolt és arányos volt, amellyel a panaszos személyi szabadsághoz való jogát jogszerűen korlátozta a rendőrség. A kamerahasználat jogszerűen és indokoltan történt a rendőri intézkedés során, amely nem sértette a panaszos személyes adatok védelméhez való jogát. A panaszos ingatlanában megjelent rendőri létszám tekintetében a Testület szintén annak arányosságát állapította meg, nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A rendelkezésére álló bizonyítékok alapján ugyanakkor nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a rendőri hangnem, illetve bánásmód kérdésében, úgyszintén az előállítás során a gépkocsiban való hőmérsékletre vonatkozó körülmény tekintetében, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

**A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.
Budapest, 2018. március 8.**

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag